

Obsah

PŘEDMLUVA (Jan Pfeiffer)	13
ÚVODEM	15
1. HISTORIE NEUROREHABILITACE	19
2. PRINCIPY NEUROREHABILITACE	23
Včasná neurorehabilitace	24
2.1. Fázový model neurorehabilitace	26
Fáze A - akutní fáze onemocnění	26
Fáze B - včasná rehabilitace	26
Fáze C	29
Fáze D	30
Fáze E	31
Fáze F	32
3. ZÁKLADY NEURONÁLNÍ PLASTICITY	35
4. PŘÍSTROJOVÁ DIAGNOSTIKA	37
Elektroencefalografie	38
Evokované potenciály	39
Elektromyografie	39
4.1. Neuromonitorování	40
5. ZAJIŠTĚNÍ KVALITY REHABILITAČNÍHO PROCESU	43
5.1. Mezinárodní klasifikace funkční schopnosti, disability a zdraví (Olga Švestková, Jan Pfeiffer)	43

Komponenty	46
Domény	47
Kvalifikátory	47
5.2. Skórovací systémy a testování v neurorehabilitaci ..	52
Skóre k hodnocení každodenních činností	52
Skóre k posouzení motorických schopností	53
Skóre k posouzení spasticity	53
Skóre k posouzení vědomí	53
Skóre k posouzení schopnosti komunikace a chování	53
6. NÁSLEDKY POŠKOZENÍ CENTRÁLNÍHO NERVOVÉHO SYSTÉMU	55
Somatické funkce	55
Psychické funkce	55
6.1. Role senzitivity a vnímání vlastního těla	56
Tradiční trénink senzitivity	56
Affolterova metoda	57
Perfettiho metoda	58
Forced-use	59
6.2. Centrální poruchy motoriky	60
Paréza	60
Patologické synergie	61
Spasticita	61
6.3. Poruchy vědomí	62
7. TERAPIE PORUCH VĚDOMÍ	65
7.1. Rehabilitace pacientů v kómatu	65
Možnosti vnímání v kómatu	66
Rituál pozdravení	66
7.2. Multimodální stimulace	67
První stimulační blok	70
Druhý stimulační blok	71
Pravidla průběhu stimulace	73
8. ÚLOHA LÉKAŘE.....	75
9. FYZIOTERAPIE	77
Mobilizace	78
Polohování	80
Vertikalizace	81

Nejdůležitější terapeutické metody	81
9.1. První kroky mobilizace	88
9.2. Správné polohování	90
Základní druhy polohování	91
Preventivní polohování	95
Speciální formy polohování	100
9.3. Otáčení vleže	101
9.4. Terapeutická vertikalizace	102
9.5. Pasivní pohyby	103
Pohyby hlavou	103
Pohyby trupem	104
Pohyby horními a dolními končetinami	104
9.6. Rovnováha v sedu	105
9.7. Stoj	107
9.8. Chůze	109
Fyziologická chůze	109
Posturální kontrola	109
Pomůcky	110
9.9. Možnosti technické podpory terapie senzomotorických deficitů	111
Elektroterapie iniciovaná elektromyografií	112
Funkční elektrostimulace	112
Biofeedback	113
Trénink na pohyblivém chodníku	113
9.10. Motorická rehabilitace na pohyblivém chodníku ...	113
10. FYZIKÁLNÍ TERAPIE	117
Masáž	117
Lymfodrenáž	119
Elektroterapie	120
Tepelná terapie	120
Léčebné koupele	122
Kneippova terapie	122
11. ERGOTERAPIE	123
Definice	123
Ergoterapeutické úkoly	123
Diagnostika	125
Terapie a spolupráce v interdisciplinárním týmu	126
11.1. Ruka s centrální parézou	128
Bolestivé rameno	130
Algodystrofie ruky	131

11.2. Pomůcky pro každodenní život	133
Pomůcky pro každodenní činnosti	133
Pomůcky ke komunikaci	134
12. LOGOPEDIE	135
12.1. Facioorální terapie	135
Mobilizace krční páteře	138
Aktivace mimických svalů	138
Terapie ústní dutiny	139
12.2. Terapie poruch komunikace	141
Fáze aktivace	142
Fáze specifického cvičení	142
Fáze konsolidace	142
12.3. Terapie poruch polykání	143
Orální fáze	146
Faryngeální fáze	147
Ezofageální fáze	147
13. NEUROPSYCHOLOGIE	149
Neuropsychologická diagnostika	150
Terapeutické cíle	151
Neuropsychologický trénink	152
13.1. Nejčastější neuropsychologické syndromy následkem poškození centrálního nervového systému	154
Orientace	154
Koncentrace a pozornost	155
Vizuální vnímání	155
Paměť	157
»Psychický náboj«	157
Sociální chování	158
Poruchy afektu	158
Poruchy řeči	158
Motivace	160
Schopnost myšlení a plánování	160
Flexibilita	161
Deprese	161
14. MUZIKOTERAPIE	163

15. ARTETERAPIE	165
Poruchy vnímání vlastního těla	167
Dezorientace při organickém psychosyndromu	167
Kognitivní deficit	167
Poruchy zorného pole	168
Neglect syndrom	168
Afázie	168
16. MEDIKAMENTÓZNÍ LÉČBA	169
Psychostimulancia	169
Analeptika	170
Nootropika	170
17. NÁSLEDKY IMOBILIZACE	173
Atrofie svalstva	173
Degenerativní změny na chrupavkách	174
Degenerativní změny vaziva a kloubních pouzder	174
Osteoporóza	174
17.1. Udržení fyziologické délky svalů	175
Terapeutické protahování svalů	176
Kontraktury	178
17.2. Terapeutické sádrování	179
18. TERAPIE SPASTICITY	183
Botulotoxin v terapii spasticity	183
Antispastická medikace	185
Spasticita a intratékalní terapie baclofenem	185
19. HETEROТОPICKÉ OSIFIKACE	189
20. VEGETATIVNÍ STAV	193
Průběh remise	194
Rehabilitace během ústupu příznaků	196
LITERATURA	199
SLOVNÍČEK POJMŮ	217

ZKRATKY 223

PŘÍLOHA 1	
REHABILITACE V ČESKÉ REPUBLICE	
(<i>Olga Švestková</i>).....	225
1. Jednotlivé typy rehabilitačních zařízení	227
Klinika rehabilitačního lékařství.....	227
Lůžkové rehabilitační oddělení nemocnice.....	227
Denní rehabilitační stacionář	227
Ambulance léčebné rehabilitace	227
Rehabilitační centrum	228
Lůžková oddělení specializované péče	231
Rehabilitační ústavy	231
Lázeňská zařízení	231
2. Legislativa v České republice související s problematikou občanů se zdravotním postižením	231
Zdravotnická legislativa	231
Sociální legislativa	232
Legislativa v oblasti zaměstnávání	243
3. Mezinárodní dokumenty v oblasti rehabilitace přijaté Českou republikou	247
4. Definice základních pojmu v rehabilitaci podle Světové zdravotnické organizace	255
5. Návrh zákona o ucelené rehabilitaci v České republice	258
Oblasti a prostředky rehabilitace	259
Analýza současného stavu rehabilitace osob se zdravotním postižením v ČR	259
Základní principy rehabilitace	262
Provádění rehabilitace	263
Financování rehabilitace	263
Závěr	264
6. Rehabilitační pomůcky	264
Prostředky pro zlepšení lokomoce a soběstačnosti pacientů	265

PŘÍLOHA 2	
KLASIFIKAČNÍ A SKÓROVACÍ SYSTÉMY A TESTY	271
1. Skóre k hodnocení každodenních činností	272
Functional Independence Measure – Test funkční soběstačnosti	272

Barthel Index - Test Barthelové	275
Modified Barthel Index - Modifikovaný test Barthelové ..	278
Katz Index of Activities of Daily Living - Katzův test každodenních činností	280
Frenchay Activities Index - Frenchayský test aktivit	283
Activity Index - Test aktivit	288
Copenhagen Stroke Scale - Kodaňská škála stavů po náhlých mozkových příhodách	294
Scandinavian Stroke Scale - Skandinávská škála hodnocení stavu po náhlých mozkových příhodách (krátká forma)	298
Kenny Self Care Status - Status sebeobsluhy podle Kennyové	300
2. Skóre k posouzení motorických schopností.....	302
Medical Research Council Scale - Hodnocení svalové síly dle Medical Research Council	302
Rivermead Motor Assessment - Rivermeadské vyšetření motoriky	303
Frenchay Arm Test - Frenchayský test paže	309
Nine-hole Peg Test - Test devíti děr	310
Standing Balance - Rovnováha ve stoji	311
Sitting Balance Score - Skóre rovnováhy vsedě	312
Gait Assessment Rating Scale - Vyšetřovací škála pro hodnocení chůze	313
3. Skóre k posouzení spasticity	318
Ashworth Scale - Škála spasticity dle Ashwortha	318
4. Skóre k posouzení vědomí	319
Brussels Coma Grades - Bruselské stupně kómatu	319
Glasgow Coma Scale - Glasgowská škála poruch vědomí	320
Glasgow Outcome Scale - Glasgowská výstupní škála	322
Koma-Remissions-Skala - Škála remise komatózního stavu	323
Coma Outcome Score - Hodnocení komatózního stavu dle Jenneta	327
Coma Observation Scale - Škála pro sledování kómatu	329
5. Skóre k posouzení schopnosti komunikace a chování	332
The Speech Questionnaire - - Dotazník pro hodnocení řeči	332
Neurobehavioral Rating Scale - - Hodnocení neurobehaviorálních projevů	337
REJSTŘÍK	343